

# REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Ecica), „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoj), „Agricola”, (Sebeșul-săsesc), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Armonia”, „Astra”, „Auraria”, „Aurora”, (Baia-mare), „Aurigeana”, „Bănuțana”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală”, (Dej), „Banca Poporală”, (Arpașul-inf), „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreană”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Buciumana”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Casa de păstr.” (Mercurea), „Casa de păstr.” (reuniune), (Săliște), „Câmpiana”, „Cârțișoreană”, „Ciacovana”, „Chiorana”, „Chiseteiana”, „Coareana”, „Comuna”, „Concordia”, (T.-Uzdin), „Corădiană”, „Coroana”, (Bistrița), „Coroana”, (Timișoara), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugiereana”, „Detunata”, „Doina”, „Drăganul”, „Dundreana”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Frăția”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geojeana”, „Gloria”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Însoțire de credit”, (Vestem), „Inst. de credit”, (Mehadia), „Inst. de credit”, (Gavosdia), „Isvorul”, (Sângeorgiu), „Isvorul” (Sebeșul-inf.), „Iulia”, „Jiana”, „Lăpușana”, „Ligediana”, „Lipovana”, „Lucafărul”, „Mărgineana”, „Mercur”, „Mielul”, „Minerva”, „Munteana”, (Cornăreava), „Murășiana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Negoiul”, „Nera”, „Noiana”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Panciovana”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cacova), „Plugarul”, (Săcădate), „Poporul”, (Lugoj), „Poporul”, (Săliște), „Torumbăceana”, „Progresul”, „Racoana”, „Reun. de impr. și păstrare”, (Ilova-mare), „Riureana”, „Săcana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-săsesc), „Selăgeana”, „Sentinela”, „Șercădiana”, „Silvania”, „Soimșana”, „Someșana”, „Speranța”, (Hosman), „Steaua”, „Târnăveana”, „Tibleşana”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Vatra”, „Victoria”, „Viitorul”, „Voileana”, „Vlădeasa”, „Vulturul”, (Sânmartin), „Vulturul”, (Iășnad), „Zărândeana”, „Zlăgnea”.  
 Prețul de prenumărare: pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

Redactor responsabil:

CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm<sup>2</sup> câte 10 fileri.

## Însoțirea „Mugurul” din Elisabetopole.

Intr'un număr din a. tr. al revistei noastre au avut prilej a face cunoscute cetitorilor revistei noastre scopurile urmărite și programul de activitate al acestei însoțiri economice-comerciale, prima întreprindere de acest fel la noi Români din Ungaria.

Azi avem înaintea-ne bilanțul anului II de gestiune al însoțirii, încheiat cu 31 Maiu a. c., precum și raportul direcțiunii asupra anului expirat, din care constatăm cu plăcere, că în butul multiplelor greutăți ale începutului, între cari cea mai mare a fost lipsa de capital suficient, aceasta tânără însoțire, mulțămită muncii încordate și priceperii conducătorilor ei a făcut deja în scurtul timp al existenței sale un însemnat pas înainte spre realizarea țânței sale principale: ridicarea țăranului român în cele economice și emanciparea lui de sub jugul și exploatarea neomenoasă a străinilor.

Spre țânta aceasta nizuiește „Mugurul” mai ales pe două căi: deoparte prin promovarea producțiunii în sinul poporului țăran, punând la dispoziția acestuia, cu prețuri moderate: altoi de vițe de vie, sămânțuri etc., etc., iar de altă parte prin valorizarea produselor agricole de tot felul ale acestuia, cu prețuri avantajoase și fără multe alergături, răpitoare de timp pentru țărani, trași până acum adeseori pe sfoară de numărășii

speculanți străini, cari cutreeră vara și toamna satele noastre.

Astfel vedem din raportul direcțiunii că în anul de gestiune trecut „Mugurul” a valorizat între membrii săi și nemembrii, cu prețuri moderate, 200,000 de altoi de viță de vie de cl. I și 100,000 altoi cl. II, dintre cari 160,000 de altoi au fost producțiuni propriie din școala plantată în 1909. În anul curent se așteaptă din aceasta școală, a căreia stare a fost urcată la 750,000 altoi — o recoltă de 300,000 de altoi cl. I și 200,000 de altoi cl. II. Câștigate fiind ca clientele ale „Mugurului” cele mai puternice comune în viticultură din jurul Alba-Iuliei, a Sebeșului-săsesc și Orăștiei, însoțirea sperează a putea plasa în ținuturile acestea cu timpul mai multe milioane de altoi.

Dar și pe un alt teren, neumblat până acum de Români, a operat în anul trecut „Mugurul” cu bun succes, primind și efectuind furnisări de nutreț pentru erar, prin ceea ce a fost în poziție a valoriza în condiții avantajoase producțiunea de nutreț a membrilor săi. Dacă însoțirea ar dispune de capitaluri mai însemnate ar putea lucra mai intensiv pe terenul acesta, știut fiind, că erarul militar are deadreptul îndrumare dela autoritățile superioare de a preferi la furnisări însoțirile de felul „Mugurului”, cari valorizează produsele membrilor săi.

Cu frumos rezultat moral și material (a realizat un câștig de K 7138!) a mijlocit „Mugurul” în anul trecut și cumpărarea

unei moșii nemeșesti din Bogatul român pe care a parcelat-o și împărțit-o între țărani Români.

Nu este scopul nostru a releva la acest loc tot ce a făcut „Mugurul“ în anul trecut și a stărui asupra programului său mult promițător pentru viitorul apropiat. Voim numai să constatăm pe baza acestor scurte date, prinse așa în fuga condeiului — ceea-ce va trebui să constateze împreună cu noi ori ce om nepreocupat — că căile nou pe care a pornit „Mugurul“ pentru promovarea intereselor economice ale țărânimii noastre sunt bune, însoțirea aceasta are viitor și deci merită întreg sprijinul poporului nostru și a factorilor noștri competenți.

Rezultatul material al anului de gestiune expirat, reogândat în bilanțul ce-l publicăm la alt loc, încă este deplin mulțămitor, a întrecut chiar așteptările. Față de activele de K 19,916 dela finele anului 1908/9, însoțirea are azi active de K 132 877; a realizat un venit brut de K 27,035 (în 1908/9 K 5949) și mulțămită sprijinului avut dela primul nostru institut financiar, a fost în poziție să realizeze în 1909/10, cu neînsemnatul ei capital de K 38,427 — un profit net de K 12,155, resp. după detragerea profitului transpus din 1908/9, de K 10,235, ceea-ce corăspunde la o rentabilitate de peste 31%.

Un rezultat acesta de sigur din cele mai mulțămitoare la o întreprindere întemeiată pe baze altruiste, și care dovedește totodată cât de mult pierdem și am pierdut materialicește neglijând pân'acum întreprinderile de felul „Mugurului.“

Precum vedem din cele de mai sus baza pe care este întemeiată „Mugurul“ este bună, direcția în care lucrează sănătoasă; conducătorii destoinici încă nu-i lipsesc. Ceea-ce însă îi lipsește acestei însoțiri este capitalul, un capital de operațiune mai mare, care să-i facă posibil a-și lărgi baza operațiunilor sale și prin aceasta a împărtăși straturi cât mai largi ale poporului nostru de avantaginile directe și indirecte, ce ea le poate oferi.

A-i face posibil „Mugurului“ pornit sub auspicii atât de bune, acuirarea unui capital mai corăspunzător scopurilor, ce le urmărește, este de datorința tuturor acelor, cari sunt în poziție a aprecia importanța și rostul acestor fel de întreprinderi, în special a băncilor noastre, în a cărora deosebită atențiune și sprijin recomandăm această însoțire.

Sprijinul material este cu atât mai ușor de dat, cu cât nu impune nimănui sarcini

mari și nici rizic, „Mugurul“ fiind fondat pe cuote à K 10 și cu responsabilitatea limitată la cuotele subscrise.

## Fondări nouă în sem. I. 1910.

În cuartatul I. al anului curent s'au înființat în Ungaria și anume în capitală 3 institute de bani nou, cu capital de K 230,000, în provincie 28 de institute cu capital de K 6.533,300. În cuartatul al doilea al anului curent, numărul institutelor de bani nou fondate a fost în capitală de 5 cu capital de K 3.450,000 și în provincie de 50 cu capital de K 9.250,000.

Între aceste fondări nouă din provincie se află și următoarele institute de bani române:

„Ancora“ în Gattaia, . . . . .	K 50 000
„Concordia“ în Gherla, . . . . .	200,000
„Decebal“, în Deva, . . . . .	60 000
„Economia“ în Goruia . . . . .	25,000
„Luncana“ în Marghita cu cap. soc. de .	150,000
„Matca“, în Cebea . . . . .	53,300

Întreprinderi industriale nouă și alte societăți pe acții s'au înființat în quart. I. 1910 în capitală 37, cu capital de K 31.296,000, în provincie 25, cu capital de K 11.228,000; în cuartatul II. în capitală 28, cu capital de K 11.856,000 și 37 în provincie cu capital de K 11 352,000.

Capitalul l'au urcat în total 139 de institute de bani și anume în quart. I. 1910 în Budapesta 3 și în provincie 77, cu K 4.999,800 resp. K 19.319,200, iar în cuartatul II. 1910 11 institute în capitală cu K 57.320,000 și 48 în provincie cu K 17.090,000.

Între institutele de bani, cari și-au urcat capitalul în semestrul I. al anului curent sunt și următoarele bănci române:

„Codreana“ în Băsești, . . . . .	dela K 100,000 la K 200,000
„Hațegana“ în Hațeg, . . . . .	„ „ 200,000 „ „ 500,000
„Lăpușana“, în Lăpușul ung. . . . .	„ „ 70,000 „ „ 100,000
„Porumbăceana“ în Porumbacul inf. „ „	40,000 „ „ 80,000
„Șercaiana“ în Șercaia, . . . . .	„ „ 50,000 „ „ 100,000
„Someșana“ în Dej, . . . . .	„ „ 200,000 „ „ 400,000
„Steaua“ în R.-Petre, . . . . .	„ „ 100,000 „ „ 160,000
„Timișana“ în Timișoara, . . . . .	„ „ 600,000 „ „ 1.200,000

Urcări de capital s'au mai făcut la 13 întreprinderi industriale și alte întreprinderi din capitală cu K 5.102,900 și la 15 întreprinderi din provincie cu K 17.270,000.

În semestrul prim 1910 s'au investit în total în fondări nouă K 85.85,300, prin urcările de capital s'au adus în circulație K 121.101,000; din contra s'a retras din circulație prin reducerea capitalului K 3.065,000, rămânând suma curată a capitalurilor nouă de K 204.229,2000, la care sumă institutele noastre de bani participă cu K 2.018,300.

## Băncile noastre pentru victimele catastrofei din Bănat.

În urma apelului lansat în Nr. nostru 24 a. c. pentru contribuiri în favorul victimelor potopului din Caraș-Severin au mai intrat la cassa „Solidarității” următoarele oferte benevole, a căror primire o cuităm totodată:

Transport din Nrul trecut	K	2,318
Dela „Cassa de păstr.” (reun.) în Săliște	„	150
„ „Corvineana”, în Hunedoara	„	100
	total	K 2,568

\*

La alte colecte lansate în favorul inundațiilor din Bănat au contribuit băncile noastre, pe cât am putut ervă, următoarele sume:

„Bihoreana”, Oradea-mare	K	200
„Crișana”, Brad	„	100
„Decebal”, Deva	„	50
„Doina”, Cămpeni	„	300
„Mercur”, Năsăud	„	100
„Patria”, Blaj	„	200
„Riureana”, Cap.-Mănăstur	„	50
„Sălăgiana”, Jibou	„	100
„Timișana”, Timișoara	„	500
„Victoria”, Arad	„	500

Total . K 2100

Rugăm on. noastre institute de bani și cercurile grupate în jurul lor, pe d-nii membrii din direcțiune din comitetele de supraveghiere și pe d-nii funcționari, ca întru cât nu au contribuit deja la vre-o altă listă să binevoiască a-și trimite ofertele la Cassa însoțirii noastre, pentru a completa suma de sus la o sumă mai corăspunzătoare capitalului, ce reprezintă băncile noastre.

## REVISTA FINANCIARA.

### Situațiunea.

Sibiu, 14 Iulie 1910.

În zilele ultime situația pieții financiare internaționale arată oarecare încordare. Banca Angliei n'a redus etalonul de 3% nici cu 1/2% cum se speră cu mare încredere, și par'că s'a luat cu totul delă ordinea zilei această chestiune, fiindcă ameliorarea pieții engleze nu s'a întâmplat în măsura așteptată, iar discontul particular s'a urcat ceva.

Numai sumarul Băncii franceze arată o îmbunătățire însemnată, a cărei urmare este oferta de capital francez, atât în Berlin cât și în Viena.

În Berlin situația nu e clarificată, discontul particular notează 3 1/8%, dar numărarea pentru trebuințele de zi se plătește cu 3 3/4—4%.

Pe piața internă numărarea e mai scump, în parte din cauza comerțului de cereale. Sumarul Băncii Austro-Ungare s'a îndreptat în săptămâna întâiu cu 54.6 milioane, delă 19 milioane K în dare la 35.5 milioane libere de dare. Discontul particular notează în Viena 3 9/16%.

## SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI ÎNSOȚIRI.

„Albina”, institut de credit și economii în Sibiu. Direcțiunea acestui institut a numit la noua filială din Mediaș un comitet de cenzură compus din d-nii: Ioan Moldovan, protopop gr.-catolic; Romul Mircea, protopop gr.-oriental, ambii în Mediaș; Dr. Alexandru Morar, avocat în Elisabetopole; Ioan Fodoreanu, paroch gr.-or. în Mușna; Atanase Popoviciu, mare comerciant; Dionisie Roman, sen., cand. de avocat și Victor Mandeal, inginer, toți în Mediaș.

\*

„Cruțarea”, reuniune de păstrare și credit, ca însoțire în Gădălin, este firma unei noue întreprinderi înființată încă în anul trecut în Gădălin, comună cu circa 800 locuitori Români în comit. Clujului. Înregistrarea acestei însoțiri cu responsabilitate nelimitată a membrilor s'a publicat în zilele acestea și direcțiunea se compune din d-nii: Vasile Hopârteanu, Vasile Popp, Teofil Moldovan, Ioan Popp și Iosif Russu.

\*

„Insoțirea de credit cu respons. nelimitată a comunei Racovița”. Sub firma aceasta resp. sub firma înregistrată numai în ungurește „Rukovicza községének hitelszövetkezete korlátolt felelősséggel” s'a înființat o nouă însoțire în Racovița, comună românească cu circa 1900 locuitori în comit. Timiș.

Directiunea se compune din domnii: Nic. Crestescu, Pavel Crestescu, Páva Antal, Constantin Iurescu, Petru Stoia, Constantin Crestescu, Nic. Pocreă și Nic. Pisat.

\*

„Lucafărul”, institut de credit și economii, societate pe acții în Vârșeț, în ultima sedință a direcțiunii a decis înființarea unei filiale în Cubin (Temes Kubin) care-și va începe activitatea deja cu 1 August a. crt. st. nou.

\*

În legătură cu aceasta acționarii institutului de credit și economii ca societate pe acții „Dunăreana” din Cubin, au ținut în 11 crt. o consfătuire la care a luat parte aproape întreaga inteligență din părțile dunărene între alții d-nii: E. Trăilă, I. Perian, Oravița; Ioan M. Roșu, Dr. Mălăiu, S. Bozanciu, Biserica-albă; Corcan P. Iâm., V. Bunda, Bortos, Nica, Sacoșan, Cubin; P. Stoica, Satul-nou; I. Neagoe, R.-Petre; Dr. P. Zepeniag, Vârșeț; A. Corcea, Kustély și alții și au hotărât fuzionarea institutului „Dunăreana” din Cubin cu institutul „Lucafărul” din Vârșeț. Spre acest scop s'a convocat adunarea generală pe ziua de 29 Iulie a. crt., în care acționarii în mod definitiv vor decide asupra modalităților recerute.

\*

„Vărădiana”, societate pe acții în Vărădia. În comuna Vărădia (com. Timiș) cu 3200 locuitori, în majoritate Români, s'a înființat încă la 21 Martie a. c. o nouă întreprindere românească, a căreia înregistrare s'a publicat de curând. Noua întreprindere este întemeiată cu capital de K 25,000 în 250 acții à K 100, și se va ocupa cu operațiuni de bancă, cu afaceri de bucate și alte afaceri comerciale. Direcțiunea se compune din domnii: Efrem Mioc, Ioan Epure, Nic. Nica și Vasile Iorga.

\*

„Zorile”, institut de credit și economii, societate pe acții în Mărgău (comit. Cluj). O nouă întreprindere financiară s'a înființat sub firma de mai sus în

Mărgău (Meregyó) comună cu circa 2,000 de locuitori, aproape exclusiv Români. Noua societate s'a fondat cu capital social de K 11,500 în 230 acții à K 50. Direcțiunea se compune din dnii: Roman Ramonțian, Petru Agrișann, Iacob Boieru, Gheorge Boieru, Gh. Ungur și Petru Panea.

## AGRICULTURA.

### Situațiunea agricolă.

Conform raportului ministrului de agricultură de data 9 l. c. timpul nici la finele lunii trecute și în primele zile ale lunii curente nu s'a prea schimbat. El a fost nestatornic, ploios, furtunos și a pricinuit în unele ținuturi pagube. În multe părți a bătut grindina, făcând pagube mai ales în grădini. Negura ce a domnit pe deasupra a favorizat ivirea peronosporiei în vii. Ploile au întârziat în multe ținuturi secerișul influențând prin aceasta și calitatea grăunțelor. Din contră ploile au avut efectul cel mai bun asupra bucatelor de săpat, a plantelor de nutreț și asupra grădinilor, cari se desvoaltă frumos în toată țara.

Cu tot timpul nestatornic secerișul este aproape pretutindenea terminat. Excepțiune fac ținuturile mai deluroase și muntoase, unde este încă în curgere. S'a început și căratul bucatelor de pe câmp. Ici-colea s'au făcut și probe de imblătit, a căror rezultat este diferit, în parte însă corăspunde așteptărilor, ba în unele ținuturi le și întrece.

În general recolta întrece cuantitativ ultimele evaluări, căci pierderile unor ținuturi sunt compensate prin recolta mai bună a altor ținuturi. Calitatea încă corăspunde așteptărilor. Săcara, a dat o recoltă mai slabă, decât cea evaluată mai pe urmă; asemenea și orzul, care a suferit și calitativ. Ovăsul, pentru care timpul a fost prielnic încă se apropie de coacere și promite o recoltă bună. Porumbul este bine înaintat în desvoltare și leagă ici-colea deja tului. Frumos se desvoaltă și cartofii și sfecelele, tăbacul, cânepa, inul și hemeiul. O recoltă bogată promit grădinile de zarzavat; asemenea păstăioasele, va să zică în general plantele de grădină; în fine pepenii. Plantele de nutreț au dat o recoltă bună. Numai viile stau rău și au suferit în timpul din urmă stricăciuni mari, parte din cauza grindinei, parte din pricina peronosporiei, care s'a ivit și pustiește viile în întreaga țară. Pe alocurea nu s'au luat din bună vreme măsurile de apărare de lipsă, iar de altă parte apărarea a fost împiedecată de ploile continue. Recolta poamelor încă s'a redus din cauza timpului furtuos, ce a domnit în multe părți, pricinuind pe lângă aceasta pagube în grădini și grindina.

Asupra teritorului sămănat și a cuantității recoltei a. c. raportul ministrului conține următoarele date aproximative:

grâu	sămănat pe	6.138 360	jug. catastr.
săcară	"	1.963 823	" "
orz	"	2.061,300	" "
ovăs	"	1.932,740	" "

După evaluările raportorilor agronomici recolta medie se poate evalua:

la grâu	cu 8-93	măji	metrice
" săcară	" 8-12	"	"
" orz	" 7-12	"	"
" ovăs	" 6-17	"	"

Prin urmare recolta totală se poate evalua pe baza acestor cifre medii:

la grâu	cu 54-84	milioane	măji	metrice
" săcară	" 16-04	"	"	"
" orz	" 14-64	"	"	"
" ovăs	" 11-94	"	"	"

Ce privește calitatea recoltei, în general, este multămitoare. La grâu greutatea medie variază între 74 și 78 kg. Paie sunt în abundență: 20, 30 și chiar 40 de cruci pro jugăr. La săcară calitatea variază; în general însă este mijlocie și bună mijlocie. Paie sunt și aci în abundență. Orzul, în urma ploilor dese a perdut calitativ, având în multe părți grăunțe nedesvoltate, gălbui și chiar brunii. Ovăsul este aproape în toată țara calitativ slab.

## CRONICA.

*Rugare. Cu începerea noului semestru adresăm on. noștri abonați restanțieri rugarea să binevoiască a se îngriji de plata resp. înoarea abonamentului.*

*Asemenea rugăm on. noastre institute de bani, cărora li-s'a trimes «Cheia pentru calcularea intereselor» să binevoiască a ne transpune bagatelul preț à 50 fil. exemplarul, ev. a ne retrimite exemplarele primite.*

*Literatura noastră economică-financiară în anul 1909.* „Transilvania“ revista „Asociațiunii“ numărul ultim (III), în urma deciziei secțiilor științifice-literare din anul trecut a început să publice iarăș „Bibliografia publicațiilor românești din Ungaria“.

Din această „Bibliografie“ vedem, că anul 1909 a fost un an destul de sărac pe terenul literaturii noastre economice-financiare. Abia 4 publicații au văzut lumina zilei:

- „Art. de lege LVII despre cec“
- și „Anuarul băncilor române“, ambele de Constantin Popp,
- „Scurtă îndrumare din legumărit“ de Ios. Bălan,
- și „Nutrirea animalelor de casă“ de Aurel Cosciuc.

Reviste economice-financiare au apărut în 1909 cinci: „Economia“ (Caransebes, care a încetat cu 1 Ian. 1910), „Munca“ (Sebesul săsesc), „Poporul, (Budapesta), „Tovărășia“ (Orăștie) și organul nostru.

*Bancnote noue à K 100* va pune în circulație „Banca Austro-Ungară“ la 22 August a. c. Nouele bancnote bat în culoare roză și sunt bogate în ornamentică. Desemnul este pe ambele laturi identic. Pe câmpul din dreapta al bancnotei se vede bustul unei frumoși femeiești, având un cap cu bucle bogate și privirea ridicată în sus.

*Conferențiar agronomic* al „Asociației“ a fost ales în ultima ședință a comitetului central dl Aurel Cosciuc, până acum profesor la școala agronomică a Consistorului arhidiecezan din Sibiu.

*Tezaurul public ungar în cuart I. 1910.* La finele lunii expirate a publicat ministrul de finanțe cifrele relative la veniturile și cheltuelile statului în timpul dela 1 Ianuarie a. c. până la finele lui Aprilie

a. c. comparate cu cifrele perioadei corespunzătoare a anului trecut.

Conform acestei situații

Veniturile au fost	K	330.365.807	K	347.011.692
Cheltuielile „ „ „		390.159.579	„	426.322.902

Prin urmare în quart. I 1910 veniturile brute sunt cu K 16.645,885, iar cheltuielile brute cu K 36.163,323 mai mici decât în perioada corespunzătoare a anului trecut, astfel că bilanțul *cuartalului I 1910 este cu K 19.517,487 mai favorabil, decât în cuartalul I 1909.*

**Imprumutul de 560 milioane.** În ședința dela 12 crt. ministrul de finanțe Lukács a prezentat parlamentului, proiectul de lege așteptat cu interes de toate cercurile financiare din țară și străinătate privitor la marele împrumut ungar de K 560 milioane, ce va fi a se contracta la toamnă.

Noul împrumut este menit pentru diferite investițiuni de stat, pentru răscumpărarea bonurilor de tezaur cu dobândă și pentru augumentarea caselor statului.

Mari investițiuni sunt proiectate la căile ferate de stat, pentru a pune capăt lipsei permanente de vagoane, apoi la resortul ministrului de finanțe (clădiri pentru coloniile de lucrători și la minele de cărbuni ale statului); la ministerul de agricultură (lucrări de apărare contra inundațiunii în valea Timiș Bega, lucrări de lărgire a canalului Bega pentru a-l face navigabil, etc.) și la resortul ministrului de culte și instrucțiune publică.

Conform §-ului 2 al proiectului de lege prezentat noul împrumut se va contracta prin emisiune de obligațiuni de rentă în coroane sau în altă valută străină, scutite de dare, cu dobânda de maximum 4%.

**Agenturi poștale noue** s'au deschis la 16 crt. în comuna *Abafája* (com. Murăș-Turda) pentru aceasta comună; în *Körösfő* (Crișeu, com. Clujului) pentru comunele Crișeu, Săula (Sărvásár), Nadeșul român și Nearsova (Nyárszó); în *Albák* (Albac. com. Alba-inf.) pentru comunele Albac și Scărișoara.

**Curs pentru măiestrii de pioniță în Budafok.** Conducerea acestui curs publică concurs pentru primirea de elevi ordinari pe anul școlar 1910/11 care începe la 1 Octombrie a. c. și se termină la 31 Decembrie 1911. Scopul acestui curs este a da o temeinică instrucțiune teoretică și mai ales practică pentru manipularea rațională a vinului. Cursul este gratuit. Petenții săraci, cari au absolvat cu bun succes o școală de viierit de 2 ani, pot cere stipendii, cari sunt de K 50 și K 25 lunar.

Cererile instruate în ordine, trebuie înaintate până la 10 August a. c. la direcțiunea școlii de viierit, dela care a primit petentul absolutoriul.

**O Insoțire de credit sistem Raiffeisen** s'a înființat în comuna *Cohn* (com. Făgărașului).

**Congresul camerilor de comerț și industrie din România.** La 21 și 22 Mai a. c. v. s'a ținut în *Focșani* al XI-lea congres al camerilor de comerț și industrie din România. La congres a participat și ministrul de comerț al României *M. G. Orleanu* și delegații tuturor camerilor de comerț din țară.

Congresul a căzut de acord asupra următoarelor deziderate, ce se vor prezenta guvernului:

1. Să se înființeze școli comerciale inferioare în toate orașele capitale de județ.

2. Să se înființeze școli comerciale superioare în toate orașele reședințe, unde se află Camere de comerț.

3. Să se înființeze cursuri universitare comerciale pe lângă universitățile din București și Iași.

4. Programul acestor școli și cursuri universitare să cuprindă specializarea necesară comerțului. Elevii școlilor comerciale înființate vor putea urma cursurile școlilor superioare.

Fiecare școală va avea muzeu și laboratorii necesare pentru cunoașterea mărfurilor prin analize chimice.

5. Absolvenții români ai școlilor comerciale, cari vor îmbrățișa cariera comercială și industrială, practicând ca funcționari comerciali cel puțin de 3 ani, în ori ce ramură de comerț sau industrie, vor fi scutiți de plata patentei pe primii 3 ani și vor căpăta pentru începerea comerțului un credit (după recomandăția patronilor) dela băncile înființate din inițiativa Camerelor de comerț și cu ajutorul ministerului de industrie și comerț.

6. Pentru ușurarea bugetului Statului, gimnaziile existente se vor transforma pe cât posibil în școli inferioare de comerț.

7. Inamovibilitate în funcțiunile publice de orice rang și treaptă spre a nu se mai îndrumă tineretul comercial spre funcțiunile publice.

Viitorul congres s'a hotărât a se ține în Ploiești.

## BIBLIOGRAFIE.

*Der Roteturmpass und die Roteturmbahn die Hauptlinie zum schwarzen Meer und in den Orient. (Pasul dela Turnu-Roșu și Calea ferată Turnu-Roșu linia principală la Marea neagră și în Orient, de Gustav Baron Bedeus. Sibiu 1910. Tipografia Ios. Drotlef. Prețul K 2.*

Scopul acestui op anunțat pe scurt în numărul nostru ultim, este a deșteptă în cercuri cât se poate de largi interesul pentru dezvoltarea căii ferate dela Turnu-Roșu la București și Marea neagră, precum și la Constantinopol. Autorul pune în discuție în studiul său temeinic și amănunțit o chestiune de mare importanță mai ales pentru cercurile industriale și comerciale din Transilvania: înlesnirea circulației internaționale cu această parte a patriei noastre prin deschiderea legăturii celei mai scurte dintre occident și orient.

Interesanta broșură, cuprinzând un mare număr de ilustrațiuni merită a fi citită de ceice posed de ajuns limba germană.

Se poate procura la toate librăriile din țară.

## DIN REGISTRUL FIRMELOR.

„*Albina*“, institut de credit și de economii în Sibiu. Inregistrat: filiala sa din Marosvásárhely și dreptul de firmare al conducătorilor ei, Dr. Enea Draia avocat, Nicolae Vulcu și Dumitru Sândeian.

„*Banca Poporală*“, soc. pe acții în Zagra. Inregistrat: Modificarea §. 24 din statute, conform căruia

direcțiunea se compune din 7—10 membrii aleși pe 5 ani din sinul acționarilor și a șș-lor 29 și 41, în sensul căruia publicațiile societății se fac în ziarul designat de direcțiune și prin afișare în localitatea institutului; în fine alegerea lui *Ioan Zinveliu* jun., ca membru în direcțiune, investit cu drept de firmare, în localul lui *Iacob Zinveliu*.

„*Banca Poporală*” în Arpașul-de-jos. Inregistrat: Alegerea lui *Dr. George Moldovan*, ca membru în direcțiune și firmant, în localul lui *Vasile Sierb*, și modificarea șș-ului 47 din statute.

„*Codreana*” în Băsești. Inregistrat urcarea capitalului social la K 200,000 în 2000 acții à K 100.

„*Economul*” în Cluj. Inregistrat: Calitatea de membru în direcțiune investit cu drept de firmare a lui *Dr. Vasile Basiota* ales în localul lui *Ioan Nestor*.

„*Insoțirea de credit*” în Lissa. Inregistrat: *Nicolae Moldovan* și *Vasile Gușeală*, membrii în direcțiune aleși în localul lui *Ioan Matei Șerban* și *Vasile C. Șerban*.

„*Industria*” în Deva. Inregistrat: Alegerea lui *Szentiványi György*, *Fekhtel Jozsef*, *Andronic Faur*, *Petru Asleu*, *Samuil Jurj*, *Pongrácz Sándor* și *Grigorie Mikula*, în localul lui *Adam Lazar*, *Avram Săbău*, *Dum. Maniu*, *George Bogdănescu*, *Petru Diniș* lui *Nic.*, *Lazar Neagu*, *Petru Lazar*, *Augustin Herbay*, *Avram Nasta*, *Ilie Dobrota*, *Iuliu I. Cosma*, *Ioan Vlad*, *Avram Săbău*.

*Institutul de credit și de economii* în Gavoșdia. Inregistrat: Alegerea lui *Simion Sărbu*, *Dr. Richard Fischer* și *Fl. Russu*, ca membrii în direcțiune în localul lui *Pavel Avram*, *A. Pascu* și *Kertész Gyula*.

„*Insoțire de credit*” în Cristian. Inregistrat firma cu următorii membrii în direcțiune: *Const. Moldovan*, prez., *A. Casir* viceprezident, *Nicolae Brad*, *George Băra* și *Gavriil Crișan*. Firma societății o poate subscrie în mod valid numai prezidentul sau viceprezidentul cu câte cel puțin 2 membrii din direcțiune.

„*Minerva*” în Beclean. Inregistrat: Alegerea lui *Dr. Gavriil Tripon*, *Valeriu Vertic*, *Iuliu Pop*, *Ilie Blaga* și *Dr. Victor Onișor* ca membrii în direcțiune — fără drept de firmare.

„*Olteana*” în Viștea-inf. Inregistrat: Modificarea statutelor, conform cărora scopul societății pe lângă cele deja înregistrate este și fondarea de întreprinderi financiare-economice.

Capitalul soc. este de K 160,000 în 800 acții à K 200. Ca foi oficiale s'au decretat „*Revista Econ.*” și „*Gazeta Transilvaniei*”.

„*Racoșana*”, în Șeica-mare. Inregistrat: Dreptul de firmare al contabilului *Nicolae Tipuriță*.

„*Șoimul*”, institut de credit și de economii în Vașcău. Inregistrat: Calitatea de membru în direcțiune, investit cu de firmare a lui *Alexandru Pelle*, ales în localul lui *Nicolae Bogdan*, precum și alegerea lui *Ioan Ovesea*, ca conducător de afaceri și firmant.

### Sumar.

*Insoțirea „Mugurul” din Elisabetopole.* — Fondări nouă în sem. I 1910. — *Băncile noastre pentru victimele catastrofei din Bănat.* — *Revista financiară:* Situațiunea. — *Societăți financiare și însoțiri:* „*Albina*”, „*Cruțarea*”, *Insoțirea de credit* cu respons. nelimitată a comunei *Racovița*, „*Luceafărul*”, „*Vărădiana*”, „*Zorile*”. — *Agricultură:* Situațiunea agricolă. — *Cronică:* Rugare, *Literatura noastră economică-financiară* în anul 1909. *Bancnote* noue à K 100, *Conferențiar* agro-nomic, *Tezaurul public* ungar în cart. I 1910, *Imprumutul* de 560 milioane, *Agenturi poștale* noue, *Curs* pentru măiestrii de pivniță în *Budafok*, *O însoțire de credit sistem Raiffeisen*, *Congresul camerelor de comerț și industrie din România.* — *Bibliografie:* *Der Roteturmpass und die Roteturmbahn.* — *Din registrul firmelor.*

## O domnișoară

absolventă a școalei comerciale gremiale din Sibiu, care posedă pe lângă limba maternă română, încă limbile maghiară și germană în vorbire și scriere — caută post în vre-un birou. — Adresa la Admin. noastră.

„*VIITORUL*”, institut de credit și econ. în Ocna-Sibiului.

### CONCURS.

Direcțiunea institutului de credit și de economii „*Viitorul*”, societate pe acții în *Ocna-Sibiului (Vizakna)* publică prin aceasta concurs pentru ocuparea postului de contabil.

Dela reflectanți se cere:

1. Să dovedească cu atestat că au absolvat o școală superioară de comerț cu examen de maturitate.

2. Să poseadă pe lângă limba maternă cel puțin limba maghiară în scris și vorbire.

Salariu anual K 1200 și tantiema statutară.

Cererile au să se înainteze cel mult până în 15 August st. n. 1910 la direcțiune.

Cei cu praxă vor fi preferiți.

Postul va trebui ocupat imediat după alegere.

După un an de probă urmează definitivarea.

Ocna, la 12 Iulie 1910.

Nr. 136 [1—3]

*Direcțiunea.*

„*POPORUL*”, institut de credit și economii în Lugoj.

### CONCURS.

La institutul de credit și economii „*Poporul*”, societate pe acții în *Lugoj*, află aplicare la 1 August a. crt. un practicant absolvent de școalele comerciale superioare.

Salariu începător K 800 anual.

Nr. 134 (1—1)

*Direcțiunea.*

„*GRĂNIȚERUL*”, institut de credit în H.-Dobra.

### CONCURS.

La institutul de credit și economii „*Grănițerul*” în *H.-Dobra* este de ocupat un post de funcționar.

Reflectanții la acest post au să dovedească că au absolvat vre-o școală comercială superioară și că posedă perfect limba germană, atât în vorbire cât și în scris.

Ofertele cu arătarea pretensiunilor de salariu sunt a se înainta direcțiunii până în 23 Iulie st. n.

H.-Dobra, la 8 Iulie st. n. 1910.

Nr. 135 (1—2)

*Direcțiunea.*

**„TOVĂRAȘIA AGRICOLĂ”, însoțire pentru agricultură, magazin și anticip. în Szászsebes.****CONVOACARE.**

Pentru finalizarea liquidării însoțirii „Tovărășia agricolă” pentru agricultură, magazin și anticipațiuni în Szászsebes, convocăm pe membrii însoțirii la adunarea generală, ce se va ține la 28 Iulie a. c. la 11 oare a. m. în localul băncii „Agricola” din Szászsebes, cu următoarea

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul liquidatorilor și comitetului de supraveghiere.
3. Censurarea bilanțului de liquidare și darea absolutoriului pentru liquidatori și comitetul de supraveghiere.
4. Deciderea asupra ștergerii firmei și a păstrării cărților însoțirii.

Szászsebes, 11 Iulie 1910.

Liquidatorii:

S. Medean m. p.

Dr. Nicolae Lazar m. p.

G. Tătar m. p.

Activa.	Bilanț final.		Pasiva.	
	K	f	K	t
Numărar . . . . .	17,400	—	142 cuate à K 50 . . . . .	7,100
			Fondul de rezervă:	
			Cu 30 Iunie 1909 . . . . .	K 9,900
			Din profitul anului 1908/1909 . . . . .	„ 1,210
	17,400	—		10,300
				17,400

Szászsebes, 6 Iulie 1910.

Liquidatorii:

S. Medean m. p.

Dr. N. Lazar m. p.

C. Tătar m. p.

Revăzut și aflat în regulă și în consonanță cu registrele însoțirii.

Comitetul de supraveghiere:

I. Vătășan m. p.

I. Florian m. p.

I. Henegar m. p.

I. Androne m. p.

**Contabil-corespondent,**

serios și muncitor, care cunoaște perfect limba germană, și eventual și limba franceză, caută „**Plugarul**”, societate anonimă română pe acțiuni în Craiova (România). Salar lunar 300 Lei, plus cheltuielile de transport. Informațiuni mai amănunțite dă numita societate.

Nr. 131 (2-3)

**„LUNCANA”,**

instituit financiar, societate pe acții în Marghita (comitatul Bihor).

Telefon Nr. 20.

Capital societar K 150,000.

Și-a început cu 1 Iulie n. a. crt. activitatea.

Se ocupă cu toate operațiunile de bancă.

Acoardă impr. cambiale cu cavenți, hip, de cont-curent, lombard etc.

Primește depuneri cu 5 și 5½%, după mărimea sumei și durata depunerii.

După depunerile instituțiilor culturale dă 6%.

Darea după interese o plătește institutul.

Nr. 133 (2-3)

Direcțiunea.

„**CRÎȘANA**”, institut de credit și economii în Brad.

**CONCURS.**

„Crișana”, institut de credit și de economii din Brad, publică concurs pentru ocuparea unui post de **practicant** la filiala sa din Hălmațiu (Nagyhalmagy).

Salar K 840 anual și tantiema statutară.

Dela recurenți să cere să fi absolvat o școală superioară de comerț cu examen de maturitate. Cei cari, în afară de limba română, posed și limba maghiară și germană, vor fi preferați. Tot asemenea și cei cu praxă.

Cererile provăzute cu atestatele în original sau copie legalizată au să se înainteze până cel mult în 20 Iulie n. 1910.

Postul va trebui ocupat imediat după alegere.

Brad, 23 Iunie n. 1910.

Nr. 129 [3-3]

Direcțiunea.

**„MUGURUL”, însoțire economică-comercială în Elisabetopole.**

**CONVOACARE.**

Membrii însoțirii economice-comerciale din *Elisabetopole* prin aceasta se convoacă la

**a II-a adunare generală ordinară,**

care se va țineă *Duminică în 24 Iulie st. n. a. c.* la oarele 1 p. m. în localul însoțirii (intravilanul Nemes-  
uteza, sala de industrie) cu următorul

**Program:**

1. *Deschiderea adunării.*
  2. *Darea de seamă a direcțiunii și a comitetului de supraveghiere despre anul de gestiune 1909/1910.*
  3. *Darea absolutorului pe anul 1909/1910.*
  4. *Modificarea statutelor însoțirii.*
  5. *Alegeri în comitetul de supraveghiere pe baza statutelor modificate.*
  6. *Eventuale propuneri.*
- Elisabetopole, 12 Iulie 1910.*

*Direcțiunea.*

Activa.	<b>Bilanț încheiat la 31 Maiu 1910.</b>		Pasiva.		
	K	f			
Casa în numărar . . . . .	286	38	Capital de cote ineurs . . . . .	38,427	16
Nutreț . . . . .	17,251	15	Fond de rezervă . . . . .	986	36
Semințe . . . . .	811	—	Cont curent . . . . .	72,557	71
Viță de vie . . . . .	44,800	—	Creditori . . . . .	8,081	70
Lemne . . . . .	460	—	Interese transitoare anticipative . . . . .	668	71
Rimesse . . . . .	34,801	37	Profit transpus din anul trecut . . . . .	1,919	61
Debitori . . . . .	3,467	22	Profit din anul curent . . . . .	10,235	87
Realități . . . . .	27,215	89			
„ după amortizare de . . . . .	215	89			
Mobilier . . . . .	2,428	65			
„ după amortizare de . . . . .	228	65			
Recuizite economice . . . . .	2,043	16			
după amortizare de . . . . .	243	16			
	132,877·12			132,877·12	

Spese.	<b>Contul Profite și Perderi.</b>		Venite.		
	K	f			
Interese de cont curent . . . . .	3,044	05	Profit transpus din anul trecut . . . . .	1,919	61
Spese . . . . .	4,371	41	Venituri dela mărfuri . . . . .	17,977	55
Salare . . . . .	5,660	13	Venituri dela parcelare . . . . .	7,138	15
Porto . . . . .	531	66			
Chirie . . . . .	504	—			
Amortizări:					
din mobiliar . . . . .	228	65			
„ recuizite economice . . . . .	215	89			
„ realități . . . . .	243	16			
Contribuțiune . . . . .	80	88			
Profit transpus din anul trecut . . . . .	1,919	61			
Profit din anul curent . . . . .	10,235	87			
	27,035·31			27,035·31	

Elisabetopole, la 31 Maiu 1910.

<b>Nicolae Racoța</b> m. p. prezident. <b>Dr. Alexandru Morariu</b> m. p. <b>Emanuil Fleșeriu</b>	Direcțiunea: <b>George Simu</b> m. p. vice-prezident. <b>Dr. Dionisie Roman</b> m. p. <b>Constantin Popp</b>	<b>Fabiu Toma</b> m. p. director. <b>George Șerban</b> m. p.
--	--	--

*S'a censurat și aflat în consonanță cu cărțile conduse în ordine.*

Elisabetopole, la 11 Iulie 1910

<b>Dionisie Chendi</b> m. p., prezident. <b>Dr. Romul Boilă</b> m. p.	<b>Nicolae Galea</b> m. p. <b>I. Vătășan</b> m. p.	<b>Pompiliu E. Constantin</b> m. p. <b>Gavrila Bozoșan</b> m. p.
--	---	---